

Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Etik Kurulu Başvuru Dosyası Verirken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

1. Başvurular, dekanlıklar, enstitü ya da yüksekokul müdürlükleri tarafından bir üst yazı ekinde “aranabilir PDF olarak (OCR)” taranmış bir şekilde EBYS üzerinden Etik Kurula iletilmelidir.
2. EBYS üzerinden gönderilen başvuruların ıslak imzalı asıllarının Etik Kurula teslim edilmesi uygulaması kaldırılmıştır. Ancak, başvuruların ıslak imzalı asıllarının, Etik Kurulun talebi halinde ibraz edilmek üzere, sorumlu araştırmacı tarafından koruma altına alınması gerekmektedir.
3. Başvuru Formunun, ekler dâhil her sayfası, Sorumlu Araştırmacı tarafından paraflanmış olmalıdır.
4. Başvuru Formunun gerekli bölümleri Sorumlu Araştırmacı ve Yardımcı Araştırmacı(lar) tarafından imzalanmış olmalıdır.
5. Başvuru Formu tamamlandıktan sonra, formun en son sayfasında bulunan Belge Kontrol Listesi’nin doldurularak imzalandığında emin olunmalıdır.
6. Etik Kurul mevzuat gereğince sadece gelecekte yapılması planlanan araştırmalar için etik inceleme yapabilmektedir. Bu nedenle:
 - Verisi zaten toplanmış bir araştırma için başvuru yapılmamalıdır.
 - Değerlendirme ve sonucun başvuru sahibine ulaşması süreci dikkate alınarak planlanan veri toplama tarihinden en az 2 ay önce başvuru yapılmalıdır.
 - Etik Kurulun dosyayı görüştüğü tarihte veri toplama tarihi başlamış görünüyorsa, başvuru değerlendirmeye alınmayacaktır.
7. Kurum dışından başvurular, resmi yazışma yoluyla doğrudan Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü’ne yapılmalıdır.
8. Etik Kurula başvuru kapsamı dışında kalan araştırmalar:
 - Hasta örneklemi üzerindeki nicel ya da nitel araştırma desenine sahip araştırmalar/çalışmalar,
 - Tüm tıbbi gözlemsel araştırmalar/çalışmalar,
 - Uluslararası Hastalık Sınıflandırmasında (International Classification of Diseases (ICD)) yer alan hastalık kodlarına uygun olarak tanı almış hastalarla yapılacak deneysel araştırmalar/çalışmalar,
 - Tıbbi dosya ve görüntü kayıtları gibi retrospektif arşiv taraması şeklinde yapılan araştırmalar/çalışmalar,
 - Kan, idrar, doku, radyolojik görüntü gibi biyokimya, mikrobiyoloji, patoloji ve radyoloji koleksiyon materyalleriyle veya rutin muayene, tetkik, tahlil ve tedavi

işlemleri sırasında elde edilmiş materyallerle yapılacak araştırmalar ile hücre veya doku kültürü araştırmaları/çalışmaları,

- Gen tedavisi klinik araştırmaları dışında kalan ve tanımlamaya yönelik olarak genetik materyalle yapılacak araştırmalar/çalışmalar.

9. Araştırmada kullanılacak ölçek, görüşme ve gözlem formu vb. için gerekli kullanım izinleri Başvuru Formunun ekinde yer almalıdır.

- Araştırmada kullanılacak ölçek, görüşme ve gözlem formu vb. kullanıma açık ise açıkça beyan edilmeli ve belgelenmelidir. Araştırmacılar tarafından hazırlanmışsa açık olarak belirtilmelidir.
- Araştırmada kullanılacak ölçeklerin künyesi Kaynakçada listelenmelidir.
- Ölçme araçlarının tamamı başvuru dosyasına eklenmiş olmalıdır.
- Araştırmada kullanılacak ölçek, görüşme ve gözlem formu vb. yabancı bir dilde ise Türkçe çevirileri de sunulmalıdır.
- Araştırmada ölçeğin Türkçe uyarlaması kullanılacak ise Türkçe uyarlaması için kullanım izni alınmış olmalıdır.
- E-posta (eposta çıktıları) ile alınmış kullanım izinleri okunabilir nitelikte olmalı ve kişiler arası özel yazışmaların yer almamasına özen gösterilmelidir.
- Örnekleme bir kurumda çalışanlar yer alıyorsa ilgili kurumdan izin alınması/izin alınacağı belirtilmesi gereklidir.

10. Seçilmiş kaynaklar listesinde yer alan referanslar metin içinde atıf yapılan kaynaklar olmalıdır. Atıfta bulunulmayan kaynaklara listede yer verilmemelidir.

11. Çevrimiçi yapılan araştırmalarda gönüllü katılım için gerekli bilgilendirme sağlanmalıdır.

12. Gönüllü Katılım Formu:

- Araştırma için Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Etik Kurulundan onay alındığını belirten bir cümle yer almalıdır.
- Gönüllü Katılım Formunun anlatım dilinin araştırılan gruba uygun olmasına dikkat edilmelidir.
- Araştırma tez çalışması olduğunda danışmanın ismi Gönüllü Katılım Formunda mutlaka belirtilmelidir.
- Başvuru Formunda yer alan "Gönüllü Katılım Formunun İçermesi Gerek Bilgiler/Unsurlar" bölümünde yer alan maddelerin Gönüllü Katılım Formunda yer aldığından emin olunmalıdır.
- Araştırmada görüntü ve/veya ses kaydı yapılıyorsa Gönüllü Katılım Formunda mutlaka belirtilmelidir.

13. Yeniden başvuru durumunda:

- Başvuru, tüm belgeleri içerecek şekilde, eksiksiz olmalıdır
- Yapılan düzeltmeleri belirtilen bir ön yazı başvuru dosyasına eklenmelidir.
- Yeniden başvuru sırasında, düzeltme aşamasında geçecek olan süre de göz önünde bulundurularak araştırma başlama tarihi için Hacettepe Üniversitesi

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Etik Kurulu Başvuru Formu sayfa 1, Madde 6 ve 7 dikkate alınmalıdır.